

Ársberetning for foreldrafelagið Heim & Skúli i 2020

Foreldrafelgið Heim & Skúli's aktivitet har det sidste år været præget af corona-situationen, som også er grunden til at denne generalforsamling har været udsat indtil nu.

Som en reaktion på den første bølge af covid-19 infektioner på Færøerne, lukkede folkeskolerne, børnehaverne, gymnasierne og de højere læringsanstalter på Færøerne den 16. marts 2020, et led i den generelle nedlukning af samfundet.

Fjernundervisning, baseret på Microsoft Teams, blev iværksat for at sikre fortsat skolegang for de ældre klasser (4+). Elevernes og lærernes oplevelse af denne undervisning svingede meget, da ikke alle havde samme forudsætninger, udstyr og træning, men generelt blev fjernundervisningen opfattet som bedre end alternativet (ingen undervisning).

Den 20. april lukkede 1-3. klasse og børnehaverne trinvist op igen, men de ældre klasser var stadig henvist til hjemmeundervisning.

Heim & Skúli fulgte den lignende udvikling i Danmark tæt, og på baggrund af undersøgelser foretaget af Danmarks Lærerforening, som viste signifikante problemer med fjernundervisning, anbefalede vi, i samarbejde med Skúlaleiðarafelag Føroya, en genoptagen af nærundervisning af de ældste klasser fra den 27. april (deltog i D&V med dette synspunkt d.1/5), da der på dette tidspunkt ikke var intern spredning af covid-19 på Færøerne.

De ældre klasser åbnede for nærundervisning igen den 4. maj (4.klasse), 11. maj (5.klasse) og til sidst, den 18. maj, kunne de resterende klasser igen få nærundervisning.

Derudover har H&S repræsenteret i Fólkaskúlaráðið, som rådgiver landsstýrismaðurin.

- Vagn Foldbo, skúlastjóri og master í etikki og virðum í feløgum, sum verður formaður
- Jóhannes Miðskarð, ph.d., adjunktur í námsfrøðiligari leiðslu
- Gunnvør Højgaard, serlærari og master í lesi- og skrivididaktikki
- Sonni Óli Djurhuus, skúlastjóri
- Tom Joensen, fyrstilærari
- Tóra Joensen, lærari og ráðgevi í handaverki og list
- Jacob Eli S. Olsen, støddfrøðivegleiðari og formaður í Føroya Lærarafelag
- Janus Vang, umboðandi Foreldrafelagið Heim & Skúla
- Maria á Boðanesi, lærari, akt- og ssp-lærari
- Jenny Lydersen, undirvísingarleiðari og samskipari
- Magnus Tausen, fultrúi í Undirvísingarstýrinum og skrivari

Fólkaskúlaráðið har, på opfordring af landsstýrismannin, formuleret rådgivning om følgende emner:

Covid-19:

Erfaringerne fra nedlukningen af de færøske skoler viser at kvaliteten/modtagelsen af fjernundervisningen var meget varieret fra skole til skole og fra klasse til klasse. Udsatte børn (og ældre elever) led i større grad under forandringerne.

Fólkaskúlaráðið anbefaler derfor at undgå nedlukning af skolerne medmindre man har betydelig intern spredning af covid-19 på Færøerne, samt at der kommer et forøget fokus på SSP under en fremtidig nedlukning. Fólkaskúlaráðið anbefaler også at psykologer tilknyttedes folkeskolen på sammen måde som de er tilknyttet Miðnám, hvor de skal forebygge frafald.

En positiv erfaring fra nedlukningen var at et nedsat antal timer lige før sommerferien med en højere lærer-kvotient blev meget vel modtaget, og gav gode resultater. Dette kan tages med i overvejelserne om den generelle længde af skoledage/skoletid når skolerne ikke er nedlukket.

Skolebiblioteker:

Fólkaskúlaráðið anbefaler at en ny skolebiblioteksuddannelse bliver etableret. Uddannelsen kan evt. gøres til en kortere tilvalgs-uddannelse.

Trivsel:

Rådet anbefaler at man laver regelmæssige trivsels-undersøgelser, samt at man styrker efterbehandlingen af de undersøgelser, som finder sted. Lærerne bør inddrages mere i denne efterbehandling.

Det er også vigtigt at tage en diskussion med de involverede parter om nytænkningen på området, da ikke alle er enige eller kan forstå det paradigmeskift, som er foregået i anbefalingerne.

Læreruddannelsen:

Fólkaskúlaráðið har på opfordring fra landsstýrismaðurin set på læreruddannelsen på Færøerne, og har givet nogle opfordringer til den arbejdsgruppe, som ministeren har nedsat.

- Se på om målene for uddannelsen og resultatet passer sammen.
- Bind den praktiske og den akademiske part af uddannelsen bedre sammen (styrk den praktiske del), bl.a. ved at eleverne i praktik skal opleve flere af de daglige udfordringer, feks. instruktion i kommunikation mellem hjem og skúli.
- Iværksæt en efteruddannelse til lærere, som skal vejlede praktikanterne i skolen

Antal timer i folkeskolen:

Hvis man ser over de sidste år, så er mange flere timer kommet på skoleskemaet – men hvad er udbyttet af disse? Timerne for første klasse er gået op fra 18 til 24 timer om ugen, og i de ældste klasser kan man have en 37 timers arbejdsuge hvis man vælger både tysk og aðlis/evnisfrøði.

Samlað yvirlit yvir broytingar í tímatalinum frá 2005/06:

Skúlaár:	Broytingar fyri 7-flokkaðar skúlar:
2005/06	3 tímar hækking til enskt
2007/08	8 tímar hækking til 1., 2. og 3. flokk
2008/09	8 tímar hækking til 1., 2. og 3. flokk
2009/10	-lutvís tvílæraraskipan í 1. og 2. flokki
2015/16	1 tími til alisfrøði í 8. flokki

2016/17	1 tími til alisfrøði í 9. flokki
2017/18	2 tímar til samfelagsfrøði í 7. flokki
2018/19	2 tímar til samfelagsfrøði í 8. flokki
2019/20	2 tímar til samfelagsfrøði í 9. flokki

De 5 års erfaringer fra folkeskolereformen i Danmark har vist, at et forhøjet timeantal, ofte på bekostning af forberedelsestid, ikke har haft den forventede positive effekt på elevernes læring, og har haft en markant negativ effekt på elevernes trivsel.

Fólkaskúlaráðið anbefaler, at arbejdsgruppen skal se på de tvungne punkter i læringsplanen kan løsnes, og generelt give skolerne mere fleksibilitet. Måske frafalde mindste-timetallet, og bruge andre standarder. Hvis skolerne får fri råderet over et vist antal timer om ugen, f.eks. 5, kunne mange mål nås med flerfaglige timer. Et maksimalt timeantal på 30 timer om ugen anbefales også.

NoKo:

Heim & Skúli deltager også i NoKo (Nordisk Kommitte), hvor forældreorganisationer fra alle de nordiske lande deler erfaringer og inspirationer. De sidste møder har primært drejet sig om børnenes vilkår under pandemien og skolernes/forældrenes rolle i taklingen af covid-19 i de enkelte lande.

Janus Vang, formand for foreldrefelagið Heim & Skúli.